

Obsah

Úvod	11
1 Dezinfekce a sterilizace	
Eva Kozáková	12
1.1 Dezinfekce	12
1.1.1 Typy dezinfekce	12
1.1.2 Zásady provádění dezinfekce	14
1.1.3 Standardy pro nakládání a manipulaci s dezinfekčními přípravky	15
1.1.4 Dezinfekční řád	15
1.1.5 Příprava dezinfekčního roztoku	16
1.1.6 Dezinfekce jednotlivých materiálů ve zdravotnictví	17
1.2 Sterilizace	18
1.2.1 Předsterilizační příprava	18
1.2.2 Metody sterilizace	20
1.2.3 Uložení vysterilizovaného materiálu	21
1.2.4 Kontrola účinnosti sterilizačního procesu	21
1.2.5 Zajištění sterilních pomůcek pro ošetrovací jednotku	22
1.2.6 Zásady manipulace se sterilním materiálem	22
1.3 Nozokomiální nákazy a bariérový režim v nemocnici	22
1.3.1 Nozokomiální nákazy	22
2 Nemocniční lůžko	
Eva Veverková	32
2.1 Speciální lůžka	32
2.2 Pomocná zařízení lůžka	34
2.3 Úprava lůžka	36
3 Hygienická péče	
Eva Veverková	39
3.1 Hygienická péče	39
3.2 Celková koupel imobilního pacienta	40
3.3 Mytí vlasů	40
3.4 Očista pacienta po defekaci na lůžku	41
3.5 Péče o dutinu ústní	41
4 Polohování pacientů	
Eva Veverková	43
4.1 Cíle polohování	43
4.2 Zásady změn poloh, polohování pacientů	43
4.3 Polohování	44
4.4 Správná poloha	44
4.5 Změny polohy	45
4.6 Plán polohování	45

4.7	Dělení poloh	45
4.8	Bezpečná manipulace s pacientem	49
5	Imobilizační (hypokinetický) syndrom	
	Eva Veverková	51
5.1	Příčiny imobilizačního syndromu	51
5.2	Stupně imobility	51
5.3	Projevy	51
5.3.1	Pohybový systém	51
5.3.2	Kardiovaskulární systém	52
5.3.3	Respirační systém	52
5.3.4	Urogenitální systém	53
5.3.5	Gastrointestinální trakt	53
5.3.6	Nervový systém	53
5.4	Prevence	54
6	Bazální stimulace	
	Eva Veverková	55
6.1	Pojetí konceptu	55
6.2	Stimulace vnímání a její význam	56
6.3	Iniciální dotek	56
6.4	Stimulace pacientů	56
6.5	Zásady pro práci s konceptem bazální stimulace	58
7	Odpočinek a spánek	
	Eva Veverková	59
7.1	Význam spánku	59
7.2	Fáze spánku	59
7.3	Biorytmy	60
7.4	Poruchy spánku	61
7.4.1	Insomnie (nespavost)	61
7.4.2	Poruchy dýchání vázané na spánek	61
7.4.3	Hypersomnie (nadměrná spavost)	62
7.4.4	Poruchy rytmu spánku a bdění (cirkadiánní rytmus)	62
7.4.5	Poruchy vázané na usínání, event. na probouzení	63
7.4.6	Abnormální pohyby vázané na spánek	63
7.4.7	Další poruchy spánku	64
7.5	Odpočinek	64
8	Základní hodnoticí škály v ošetrovatelské praxi	
	Eva Veverková	65
8.1	Hodnocení soběstačnosti a denních aktivit	65
8.2	Hodnoticí škála kognitivních poruch a demence	65
8.3	Hodnocení patických nálad v geriatricii	66
8.4	Hodnoticí škála demence	66
8.5	Hodnoticí škála stavu vědomí	66
8.6	Hodnocení bolesti	68
8.6.1	Akutní bolest	68
8.6.2	Chronická bolest	69
8.7	Hodnocení nutričního stavu	70

9	Obvazové materiály a techniky	
	Eva Veverková	72
9.1	Význam obvazové techniky	72
9.2	Zásady obvazové techniky	72
9.3	Účel obvazové techniky	73
9.4	Dělení obvazů podle použitého materiálu	73
9.5	Bandáž dolních končetin	76
10	Rány	
	Eva Veverková	78
10.1	Ošetření ran	79
10.2	Hojení ran	80
10.3	Fáze hojení rány	80
10.4	Metody hojení ran	81
	10.4.1 Suché hojení	81
	10.4.2 Vlhké hojení	81
10.5	Débridement (toaleta rány)	84
11	Dekubity	
	Eva Veverková	86
11.1	Faktory vzniku dekubitů	86
11.2	Prevence vzniku dekubitů	87
11.3	Léčba dekubitů	88
11.4	Opruzenina – intertrigo	88
12	Nové metody léčby ran	
	Lucie Dolejší	90
12.1	Ultrazvukový čistič	90
12.2	Podtlaková terapie	90
	12.2.1 Instilační podtlaková terapie	92
13	Základní chirurgická terminologie	
	Eva Veverková	93
13.1	Příprava sterilního stolku	93
13.2	Převaz rány	94
13.3	Chirurgické instrumentárium	95
14	Neinvasivní monitorování fyziologických funkcí	
	Eva Veverková	99
14.1	Vědomí	100
	14.1.1 Hodnocení stavu vědomí	101
	14.1.2 Krátkodobé poruchy vědomí	102
	14.1.3 Dlouhodobé poruchy vědomí	102
14.2	Dýchání (respirace)	102
	14.2.1 Vyšetření dýchacího systému	103
14.3	Saturace krve kyslíkem (SpO ₂)	109
14.4	Krevní tlak	110
	14.4.1 Měření krevního tlaku	111
14.5	Sledování pulzu	116
14.6	Tělesná teplota	119

14.6.1	Měření tělesné teploty	121
14.7	Monitorování hmotnosti a výšky pacientů	123
15	Elektrokardiogram	
	Eva Veverková	124
15.1	Vznik a průběh signálu	125
15.2	Přehled používaných svodů	125
16	Léčivé přípravky, opioidy	
	Eva Kozáková	132
16.1	Manipulace s léky	132
16.2	Léky	134
16.2.1	Výroba léků	135
16.2.2	Identifikace léků	136
16.2.3	Skladování léků	136
16.2.4	Lékové formy	138
16.2.5	Účinky léků	139
16.2.6	Farmakokinetika	140
16.2.7	Faktory ovlivňující účinek léku	140
17	Bolest	
	Eva Veverková	141
17.1	Akutní bolest	142
17.2	Chronická bolest	142
17.2.1	Nádorová bolest	143
17.2.2	Nociceptivní bolest	143
17.2.3	Neuropatická bolest	144
17.2.4	Psychogenní bolest	144
17.3	Faktory ovlivňující vnímání bolesti	145
17.4	Hodnocení bolesti	145
17.5	Cesty podávání analgetik	145
17.6	Farmakoterapie v léčbě bolesti	145
17.7	Placebo a jeho postavení v léčbě bolesti	149
17.8	Intervenční techniky v léčbě bolesti	150
17.9	Implantabilní porty v léčbě chronické bolesti	150
17.10	Akupunktura a alternativní techniky v léčbě bolesti	151
18	Enterální a parenterální výživa, strava nemocných	
	Eva Veverková	152
18.1	Malnutrice	153
18.2	Zhodnocení nutričního stavu pacienta	154
18.3	Enterální výživa	155
18.3.1	Možnosti podání enterální výživy	155
18.3.2	Druhy enterální výživy	158
18.3.3	Komplikace enterální výživy	159
18.4	Parenterální výživa	159
18.5	Podávání stravy nemocným, dietní terapie	161
18.5.1	Definice základních pojmů	161
18.5.2	Objednávání, přeprava a podávání stravy pacientům	162

18.5.3	Dietoterapie	164
18.5.4	Výživa kojence	166
19	Aplikační cesty léků a jejich vliv na absorpci léčiva	
	Eva Kozáková	167
19.1	Podávání léků <i>per os</i> (ústí)	168
19.1.1	Faktory ovlivňující vstřebání léčiv podaných ústy	168
19.1.2	Bezpečné podávání léčiv <i>per os</i>	168
19.1.3	Metodika podávání léků <i>per os</i>	169
19.1.4	Specifika při podávání léků <i>per os</i>	170
19.2	Podávání léků sublingválně (pod jazyk)	171
19.3	Podávání léků <i>per rectum</i> (do konečníku)	171
19.3.1	Metodika podávání léků <i>per rectum</i>	172
19.4	Podávání léků na kůži	172
19.4.1	Metodika aplikace a manipulace s léky určenými pro aplikaci na kůži	173
19.5	Podávání léků do oka	173
19.6	Podávání léků do ucha	175
19.7	Podávání léků nazálně (do nosu)	175
19.8	Podávání léků <i>per vaginam</i> (do pochvy)	175
19.9	Podávání léků inhalačně (do dýchacích cest)	176
20	Aplikace injekcí	
	Eva Kozáková	177
20.1	Aplikace intradermálních injekcí	180
20.2	Aplikace subkutánních injekcí	182
20.2.1	Aplikace inzulínů	183
20.2.2	Terapie antikoagulačními preparáty	187
20.3	Aplikace intramuskulárních injekcí	190
20.3.1	Aplikace do středního sedacího svalu	191
20.3.2	Aplikace do velkého sedacího svalu	191
20.3.3	Aplikace do čtyřhlavého stehenního svalu	191
20.3.4	Aplikace do čtyřhlavého stehenního svalu (m. quadriceps femoris)	192
20.3.5	Aplikace do oblasti deltového svalu	192
20.3.6	Příprava i.m. injekce	192
20.3.7	Metodika aplikace i.m. injekce	193
20.3.8	Specifika při podávání i.m. injekcí	193
20.3.9	Komplikace při aplikaci i.m. injekcí	194
20.3.10	Kontraindikace i.m. injekcí	195
20.3.11	Ředění léků a výpočet dávky léku	195
	Seznam zkratk	197
	Literatura	200
	Rejstřík	211
	Souhrn	216
	Summary	216